

МИСИЯТА НА БОГОИЗБРАНИЯ НАРОД

„Спасението е от иудеите” (Иоан. 4:22)

Библейската история свидетелства за изначалния стремеж на Бога да бъде в общение с човека. Първосъздаденият човек в своето райско състояние е бил удостоен с честта да се намира в близък разговор и общение с Него (Бит.3:8), като изгонването му от рая след грехопадението не прекъснало съвсем това общение. Библейският разказ е свидетелство как Бог и човекът търсят пътища за възстановяване на предишното единение.

Библейската история ни показва, че Бог осъществява Своето дело на земята, като избира и посочва отделни личности, които да следват волята Му, а след това избира измежду земните племена един народ, който става Негово притежание и изпълнител на Неговата свята воля. С този народ Бог встъпва в завет (договор), който често е сравняван с брачен съюз, в който Бог е женихът, а Неговият народ – невеста (вж. Иер. 3; Осия 1-3; Исаия 50:1; 54:4-8; 61:10). В този договор (съюз) Бог е, Който **„избира”, „спасява”, „освещава”, „откупва”** и **„придобива”** Своя народ. Това е сложен процес, в който Бог **„оформя”** (Ис. 43:1,7) Своя народ, като го **„отделя”** (Лев.20:24,26) от другите народи, **„засажда”** го – **„Аз те посадих като благородна лоза”** (Пс. 79:9-10) и се грижи за него като за Свое стадо – **„Той е Бог наш, и ние сме народ от Неговото паство и овци под Негови ръце”** (Пс. 94:7; срв. Ис. 40:11; Иер. 23:2 сл.), както изповядват израилтяните. Той спасява израилевите синове от египетското робство и те стават не само Негови **„раби”** (Лев. 25:42), но и Негови **„синове”** – **„Когато Израил беше млад, Аз го обичах и от Египет извиках сина Си”** (Ос. 11:1).

Историята на богоизбрания народ изобилства с велики личности и събития, които свидетелстват за Божията намеса в съдбините му. Негов родоначалник и патриарх е Авраам - син на Тара, родом от гр. Ур, Месопотамия. Заселването му в Палестина се отнася към 1750 г. пр. Р. Хр. Патриарх Авраам е на 75 годишна възраст когато е призван от Бога и тръгва от Месопотамия придружен от Лот, братовия му син, установявайки се първоначално в Хараан (Бит. 11:31), а по-късно се отправя към Сихем, Ханаан. Известно време Авраам пребивава в Египет, откъдето се завръща богат с добитък, сребро и злато и се установява окончателно в Ханаан, докато Лот избира да се засели в долината на река Йордан (Бит.13:10-12).

Избраничеството на Авраам съвсем не е случайно. То е било от голямо значение за Божия спасителен план на цялото човечество. Сам Бог разкрива защо е избрал точно Авраам измежду всички останали – **„Аз го избрах, за да заповядва на синовете си и на своя дом след себе си, да ходят по пътя Господен и да вършат правда и съд”** (Бит. 18:19) Безспорно Авраам е притежавал много добродетели, но главната измежду тях е била неговата вяра в единия истински Бог. Заради тази своя вяра Авраам е избран да стане родоначалник на нов народ – народ, който ще встъпи в завет с Бога. Сам Бог му казва: **„Аз съм Бог Всемогъщият, ходи пред Мене и бъди непорочен; и ще склуча Моя завет между Мене и тебе, и много, твърде много ще те размножа ... ще бъде името ти Авраам, защото ще те направя баща на много народи ...и царе ще произлязат от тебе. И Моят завет между Мене и тебе и между твоите потомци подир тебе в родовете им Аз ще направя завет вечен, за да бъда Бог на тебе и на твоите потомци след тебе”** (Бит. 17:1-2,5-7). След Авраам Бог склучва Своя завет със **сина на обещанието** – Исаак (Гал. 4:28), а след него и с Иаков, комуто дава ново име - Израил (Бит. 32:28). След патриарх Иаков това име преминава и върху потомците му, за да напомня за Божието обещание, че той ще бъде народ-победител. С това име Бог назовава потомството на Иаков пред Мойсей, когато го изпраща да изведе народа Му от Египет – **„Кажу на фараона: тъй говори Господ: Израил е Мой първороден син; казвам ти: пусни сина**

Ми...” (Изх. 4:22-23). Според древния обичай първородният син е истинският наследник и на него се полагат най-големите бащини благословии. С тези думи Бог обявява пред всички народи, че Израил Му е първороден син, избран, Негов дял, народ, чиято съдба е навеки свързана с Него. Думите, които се считат като формула на завета са изречени на Синай – **„Ще бъда ваш Бог, а вие ще бъдете Мой народ”** (Лев. 26:12; срв. 6:7; Второз.26:17; 2 Царст.7:24; Иер. 7:23).

В основата на мотивите за избора на Израил се посочва не някакво негово качество, но Божията любов – **„Не затова, че сте по-многобройни от всички народи, ви прие Господ и избра – понеже вие сте по-малобройни от всички народи”** (Втор. 7:7), **„не поради твоята справедливост и поради чистотата на твоето сърце”** (Втор. 9:4), но **„защото Господ ви обича”** (Второз. 7:8). Библейската история свидетелства, че Израил проявява всички недъзи на езическите народи – склонност към идолопоклонство, неправда, подтискане на бедните и Бог чрез пророците неведнъж изобличава **„нечестие то на Иакова.... греха на Израилевия дом”** (Мих. 1:5), но не отстъпва от обещанията Си, защото е Бог **„верен ... и истинен”** (Бит. 32:4).

След извеждането му от Египет Израил се оформя като особен народ сред останалите народи, носител на моноистичната вяра, имащ за основа закон, даден от Бога на планината Синай. Този народ, според Божиите думи, трябва да свидетелства пред всички народи, че Бог е един и няма други Богове освен единия и истински Бог – **„Аз съм Господ, и няма спасител освен Мене.... а вие сте Мои свидетели, че Аз съм Господ... ваш Светия, Творец на Израиля, ваш Цар... Този народ създадох за Себе Си; той ще разглася славата Ми”** (Ис. 43:11-12,15,21). По думите на ап. Павел Израил е питомната маслина, върху чийто корен по-късно са присадени от Божията благодат езическите народи (Рим.11:24).

Историята на Израил не би трябвало да се разглежда откъснато от историята на другите народи. Макар самата Библия да разглежда всяко едно световно събитие като част от Божия план относно Неговия народ, тя утвърждава и идеята, че езическите народи са важен инструмент в Божиите ръце по отношение на

Неговия собствен народ. Най-често чрез ръцете на езичниците Бог вразумява и наказва народа Си, когато той е непокорен на волята Му и се отклонява от заповедите Му. По силата на Божията повеля народът Му е отделен от другите народи, за да бъде народ **свят** – качество, което трябва да бъде негова цел: **„Бъдете свети, защото Аз, Господ, Бог ваш, съм свет”** (Лев. 19:1). Редица забрани в закона имат за цел тъкмо предпазването на Израил от смесване с несвящото (вж. Лев. 11 глава; Изх.22:18; Ездра 10:3; Неем. 10:31), като главната цел е да се опази вярата в истинския Бог чиста от всяко езическо увлечение.

Въпреки, че библейската история е фокусирана преди всичко върху съдбата на богоизбрания народ, и останалите народи не са забравени от Бога. Израил наистина е Божие притежание, но Божията власт се простира над всички народи. В Писанието особено силно е залегнала идеята, че в лицето на Израил са благословени всички народи. Това се споменава за първи път от патриарсите, а по-късно се прокламира и от пророците, които възвестяват Божията воля на далечни народи, до край земя (Ис. 49:1; 42:10). Всички народи трябва да познаят Бога (Иер.16:21; Ис. 45:6; Иез. 36:23) и да намерят спасение у Израил (Ис. 45:14).